

Socialiseren dat doe je zo!

De eerste maanden in het leven van je pup zijn heel belangrijk voor het opgroeien tot een zelfverzekerde, optimistische en vriendelijke hond. Deze socialisatieperiode is essentieel om je pup te leren dat onbekende mensen, honden en omgevingen niet eng zijn en om de hond zich veilig te laten voelen in de dagelijkse omgeving van onze drukke, prikkelrijke mensenwereld. Goed socialiseren betekent dat de hond leert zijn omgeving met de variatie aan prikkels daarin, als normaal te gaan beschouwen. Een goede socialisatie bestaat uit positieve en niet beangstigende leerervaringen van de pup met allerlei prikkels. Hierbij gaat het vooral om de kwaliteit van de ervaringen van je pup, zodat je pup een neutrale of positieve emotie ervaart bij de prikkels.

Wist je dat?

Het socialiseren van je pup bestaat voornamelijk uit het habitueren aan diverse situaties, omgevingen en objecten. Dit betekent het leren wennen aan diverse prikkels, zodat de pup deze leert negeren en leert daar niet op te reageren. Socialiseren betekent het leren aangaan van sociaal contact met andere levende dieren en mensen. Voor het gemak noemen we dit hele proces van socialiseren en habitueren in dit artikel 'socialiseren'.

Dit kun je beter niet doen!

Vaak hoor ik nog mensen zeggen dat de pup 'er maar aan moet wennen'. En dan betreft het juist meestal een pup die stress vertoont in situaties die de pup eigenlijk nog een beetje te spannend vindt. Bijvoorbeeld een pup die schuchter gedrag vertoont in de interactie met mensen en kinderen. Een goedbedoelde actie van de eigenaren bestaat dan vaak uit de pup juist te confronteren met veel mensen en kinderen en vaak ook nog in omgevingen waar het heel druk is. De pup wordt dan bijvoorbeeld meegenomen naar de markt, een drukke winkelstraat of het scooplein. Maar wat gebeurt er dan eigenlijk met de pup? Het resultaat kan zijn dat de pup heel druk wordt en juist angstiger wordt. Het andere resultaat kan zijn dat de pup inderdaad juist heel rustig wordt, waardoor het lijkt dat hij eraan went en alles prima is. In dat laatste geval is de kans groot dat de pup zich afsluit voor de situatie en zich zeker niet op zijn gemak voelt. Veel confronteren met datgene waar de hond niet op zijn gemak mee is, kan juist zorgen voor sensitiseren. In dat geval maak je de pup juist gevoeliger (of zelfs angstiger) voor de betreffende situatie of omgeving, waardoor je precies het tegenovergestelde bereikt van wat de bedoeling is met het socialiseren van je pup. Socialiseren betekent dus niet dat je de pup maar aan zo veel mogelijk prikkels moet blootstellen. Het gaat niet om de kwantiteit van je pups leerervaringen, het is de kwaliteit die telt.

Hoe moet het dan wel?

Als je je pup kennis wil laten maken met de wereld om hem heen, houd dan ten eerste in het achterhoofd dat het op het eigen tempo en initiatief van de pup verloopt. De pup moet zich veilig voelen om positieve associaties te maken met situaties en omgevingen. Die veiligheid kan jij als eigenaar bieden, door je pup het vertrouwen te geven dat hij niet gedwongen

wordt om dingen te doen die hij niet aan kan. Vertrouwen geef je door te zorgen voor ontspanning en te luisteren naar je hond. Laat je pup merken dat je hem gehoord hebt; wil hij weg uit de betreffende situatie, dan mag hij weg. Ga dan op een later moment en op een grotere afstand terug naar die situatie zodat je hond vanaf een veilige afstand kan observeren.

Alle omgevingen en objecten, mensen, dieren, geluiden of situaties die je pup nog niet eerder gezien of ervaren heeft, kunnen belangrijk ervaringen zijn voor een goede socialisatie van de pup. Wees daarom altijd voorbereid en zorg dat je voertjes en een speeltje voor je pup bij je hebt. Geef je pup de tijd om te kijken, ruiken en observeren, liefst (in het begin) van een afstandje zodat er geen onverwachte situaties kunnen plaatsvinden. Wil je dat je hond leert dat hij paarden op het strand negeert? Blijf dan op een afstandje met je pup van de paarden vandaan en ga samen spelen met zijn favoriete speeltje. Komen er plots fietsers of joggers voorbij? Lok je pup met een geluidje naar je toe en strooi een handje voer op de grond voor hem uit, zodat hij afgeleid is en al snuffelend de voertjes kan opeten. Neem je pup gerust op de arm. Socialiseren betekent dat de pup een goede ervaring opdoet, dus veiligheid staat voorop. Laat hem op verschillende ondergronden lopen om daarmee kennis te maken. Speel geluiden af via je telefoon of laptop, zodat hij bijvoorbeeld een huilende baby hoort, sirenes, vuurwerk, muziek, deurbellen etc.

Hoe weet je of je pup een goede ervaring heeft?

Dit lees je af aan lichaamshouding en stress signalen. Gaat je pup heel onbevagen of juist een beetje terughoudend om met de situatie? Bij een positieve ervaring zal je pup zelf de omgeving exploreren. Je pup zal ontspannen lichaamstaal tonen met een ontspannen lijf, dat je onder andere ziet aan het hele lichaam en hoe de pup zich beweegt. Ontspanning zie je onder andere aan een rustige oogopslag, een lichaam dat 'losjes' beweegt en ledematen zonder spanning op de spieren. Leer de lichaamstaal van je pup herkennen, door je te verdiepen in de lichaamstaal van honden. Dit filmpje geeft een mooie en korte uitleg over de lichaamstaal van honden: https://www.youtube.com/watch?v=bstvG_SUzMo (Dog Body Language - What your dog is desperately trying to tell you! thefamilydog.com).

Pauze

Geef je hond voldoende tijd om het geleerde te verwerken. Pauzes zijn nodig om de ervaringen te laten bezinken. Geef je pup daarom voldoende rust. Ga dus niet te lang door in een situatie, als het goed gaat stop je en ga je uit de situatie weg zodat de hond het kan verwerken. Als een pup te weinig rust of tijd krijgt, raakt hij al snel overprikkeld en zal hij niet in staat zijn om een positieve leerervaring op te doen.

Wat te doen als de pup schrikt?

Stel, je krijgt bezoek in huis en je puppy gedraagt zich verlegen en deinst een beetje terug. Geef dan vooral je pup de kans en de ruimte om zich terug te trekken. Instrueer je bezoek om je puppy te negeren en geen poging te doen om je puppy te aaien, ook als je puppy zelf naar de persoon toeloopt. Geef je pup de gelegenheid om op eigen initiatief informatie te

verzamelen over die nieuwe persoon in zijn huis. Dat 'informatie verzamelen' zal je puppy doen door te kijken, te ruiken en eventueel ook te naderen. Als eigenaar kun je de pup ondersteunen door met je stem rustig te belonen of door met je pup te spelen wanneer je pup initiatieven onderneemt. Je kunt je pup ook belonen door voertjes te geven, vermijd echter dat je je pup gaat lokken in de richting van datgene dat hij onderzoekt of spannend vindt. Je wilt dat je pup in zijn eigen veilige zone blijft. Met voer kun je ongemerkt en makkelijk je pup buiten zijn eigen veilige zone plaatsen en dat is niet de bedoeling. Zie je dat je pup ontspant en niet meer terugdeinst naast het bezoek, dan mag de persoon wel een voertje aanbieden of je pup aaien. Let daarbij altijd op de lichaamshouding van je pup. Geef je pup altijd de controle over de situatie en laat hem kiezen of hij interactie wil of niet.

Schrikken is heel normaal, iedereen doet dat weleens. Je pup zal dus zeker ook een keer ergens van schrikken. Je pup duikt in elkaar, deinst terug, trekt zijn staartje naar beneden of zelfs naar zijn buik toe en soms wil hij zelfs vluchten. Wat belangrijk is om in de gaten te houden bij een schrikmoment, is het herstel na het schrikken. Hoe snel herstelt je pup zich van het schrikken? Gaat zijn staartje weer omhoog, oogt hij ontspannen en loopt hij zelfverzekerd verder, dan weet je dat je hond over de schrik heen is.

Wat je veel honden ziet doen na een intens moment, zoals na een schrikmoment of na een spelmoment met een maatje of na het naderen en ontmoeten van een onbekende hond, is het zogenaamde afschudden. De hond schudt met zijn lichaam alsof hij net uit het water komt en de nattigheid uit zijn vacht schudt. De hond schudt dan letterlijk even de spanning van zich af. En dat hoeft dus niet altijd negatieve spanning te zijn, ook positieve spanning van fijn en gelijkwaardig spel met een hondenmaatje wordt vaak vlak daarna even afgeschud.

Blijft je pup onevenredig lang angstig gedrag vertonen en in een lage ineengedoken houding, schrikkerig om zich heen kijken en blijft hij alert op alles om hem heen? Dan geeft de pup aan dat hij de situatie echt enorm spannend vond en ligt het risico van een trauma op de loer. Neem dan contact op met een ervaren gedragstherapeut om je pup te helpen hier overheen te komen.